

# Sollia menighetsråd

- Avsender: Sollia menighetsråd
- Høringsinstans: Kirkelig fellesråd og menighetsråd med fellesrådsfunksjoner
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

## Avgitte svar

### Lovens formål og medlemskapsspørsmål

#### 1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig  
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

*Det må lages en egen lov for Den norske kirke. Grunnlovens §16 pålegger trossamfunnet Dnk å være folkekirke. Det gjør Dnk til noe annet og mer enn et vanlig trossamfunn. Når Stortinget utpeker ett trossamfunn til å være Folkekirke, er det å forvente at Stortinget selv gir til uttrykk noen premisser og vilkår for at dette trossamfunnet kan ivareta dette oppdraget. Det er såpass forskjellig fra det å bare være et trossamfunn, at det gjøres best i en egen lov for å ta vare på Dnks egenart.*

#### 2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

*Formålsbeskrivelsen er likevel for snever når den så ensidig legger vekt på økonomi og finansiering. Høringsnotatet drøfter også uttrykket «en aktiv tros- og livssynspolitik». Dette kunne komme bedre til uttrykk i lovforslaget.*

#### 3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☒ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

*Definisjonen på tros- og livssynssamfunn er dekkende, men denne definisjonen egner seg dårlig som beskrivelse av en folkekirke. Juridisk er Dnk et trossamfunn. Men i religionsforskningen er det vanlig nettopp å beskrive forskjellen på trossamfunn forstått som «frivillighetskirker» basert på individuell mening («tro») og folkekirker som blir forstått som tilhørighet til rituelle kollektiv. Denne forskjell i egenart viser hvor vanskelig det er å lage en felles lov for både trossamfunn og folkekirke når staten vil ha en folkekirke. Det var en hovedinnvending mot Stålsettutvalget at det anvendte en for snever og gammeldags religionsforståelse basert bare på individuell mening. Utvalget reflekterte ikke i tilstrekkelig grad religion forstått som tilhørighet og kollektiv symbolhandling (folkekirke).*

#### 4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og §§ 2 og 3 (lenkene åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☒ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

### Registrering og tilskudd

#### 5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og § 3 (lenken åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☐ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

**6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap**

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☐ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

**7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller**

jf. [kap 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☐ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

**8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.**

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)  
forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☐ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

**9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke**

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☐ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

**10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år**

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☐ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

**11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke**

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☐ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

**12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn**

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☐ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

**13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn**

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☐ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

**14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn**

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

---

---

Velg et alternativ

- ☐ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

**15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet**

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☐ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

**16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten**

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☐ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

**17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete**

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☐ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

**Den norske kirke**

**18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven**

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

---

| Velg et alternativ                                                   | Hvor viktig er dette?                                                                                       | Eventuell kommentar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <input type="radio"/> Enig<br><input checked="" type="radio"/> Uenig | <input type="radio"/> Viktig<br><input type="radio"/> Ikke viktig<br><input type="radio"/> Ingen oppfatning | <p>Når bestemmelsene om folkekirken bare gjøres til et kapittel i en lov om trossamfunn for å «forenkle» og ivareta «likebehandling» med de andre trossamfunnene, ser dette bort fra den forskjell grunnloven setter mellom trossamfunnene og Folkekirken og den forskjell i egenart som er mellom et trossamfunn og en folkekirke. Høringsnotatet har som mål å balansere likebehandling og den særstilling folkekirka har etter grunnlovens §16. Men slik høringsnotatet selv gir uttrykk for, er dette i grunnloven tenkt først og fremst som en økonomisk likebehandling. En likebehandling i et lovforslag som ser bort fra folkekirkas egenart, er i sin konsekvens forskjellsbehandling. Folkekirkens egenart må komme til sin rett. Grunnlovens intensjon om at det skal finnes en folkekirke, ivaretas best med en egen kirkelov for å gi uttrykk for hva en folkekirke er til forskjell fra de andre trossamfunnene.</p> |

**19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse**

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

| Velg et alternativ                                                   | Hvor viktig er dette?                                                                                       | Eventuell kommentar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <input type="radio"/> Enig<br><input checked="" type="radio"/> Uenig | <input type="radio"/> Viktig<br><input type="radio"/> Ikke viktig<br><input type="radio"/> Ingen oppfatning | <p>Når lovforslaget vil legge myndigheten til å bestemme organiseringen av folkekirken til Kirkemøte, overser forslaget bispedømmets nødvendighet (se kommentar til spørsmål 23). Samtidig er dette forslaget en uforståelig konsentrasjon av makt i et sentralorgan i kirka. Det er påfallende fordi Stortinget klart gav til kjenne at Folkekirken skal være demokratisk. Enhver demokratisk organisasjon må ha en form for maktbalanse. Når all makt legges til et Kirkemøte, er ikke dette behovet for maktbalanse ivaretatt. En kirkelov kan legge til rette for maktbalanse med å beskrive de ulike nivåer i organisasjonen og</p> |

hvilke oppgaver og ansvar nivåene har. Soknet er grunnenheten og har virksomhetsansvaret, bispedømmet er soknets støtte i soknets utøvelse av den kirkelig tjeneste, i lokalkirkas utvikling og endring og det har tilsynsmyndighet, kirkemøte ivaretar de nasjonale behov men kan ikke beslutte i saker som det er soknets eller bispedømmets ansvar å bestemme i.

**20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg**

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

**21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken**

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig  
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

*Stortinget vil ha en folkekirke. Et grunnvilkår for at det skal være en folkekirke er at den i prinsippet er åpen for alle. Da er ett av vilkårene som Stortinget kan sette til Dnk for at den skal kunne være en folkekirke, at de alminnelige regler for forvaltning, offentlighet, arkiv, likestilling og ikke-diskriminering skal gjelde i folkekirken.*

**22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent**

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig  
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

*Medlemsavgift er noe som kan høre hjemme i et trossamfunn, men ikke i en folkekirke, som etter sitt vesen er basert på tilhørighet. Medlemsavgift for tilhørighet, er ikke sakssvarende. De kirkelige organer har meget*

---

bestemt gått mot medlemsavgift. Da må heller ikke loven åpne for det. Det kan på lengre sikt være en glidende overgang til en annen finansieringsform som ikke svarer til eller bygger oppunder folkekirkens egenart.

**23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres**

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☒ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

*Det er meget tilfredsstillende at lovforslaget så sterkt framhever soknet som folkekirkens grunnenhet med selvstendighet og virksomhetsansvar. Men det er en påfallende mangel ved forslaget at loven ikke definerer den enhet som holder soknene sammen. Kirkens enhet er springer ut av den kirkelige tjeneste. Den kirkelige tjeneste utføres ikke av kirkemøtet. Den kirkelige tjeneste er knyttet til soknet og soknets forlengelse i bispedømme og biskop. Slik har det vært fra apostlenes tid. Uten denne forlengelse til bispedømme og biskop vil soknene ende i ren kongregasjonalisme. Skal staten forholde seg til en folkekirke som er mer enn enkeltmenigheter (trossamfunn), må lovverket beskrive bispedømmet og bispedømmets oppgaver. Et sokn kan ikke tenkes uten et bispedømme. I bispedømmet kan også arbeidsgiverlinjene samles på tilstrekkelig kompetent nivå. Arbeidsgiveransvaret kan ligge i bispedømmet, men arbeidsgiverfunksjoner kan utføres av andre organer. Trolig ville det være en forvaltningsmessig forenkling om også bispedømmet er et rettssubjekt.*

**24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?**

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

---

**Velg et alternativ****Hvor viktig er dette?****Eventuell kommentar**

- ☒ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre.
- ☐ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.

- ☐ Viktig
- ☐ Ikke viktig
- ☐ Ingen oppfatning

*Måten folkekirken skal finansieres på er ikke bare et spørsmål om hensiktsmessighet, eller om hvordan utgifter fordeles eller hvordan kirkens inntekter kan sikres. Måten kirken skal finansieres på har også med kirkeforståelse å gjøre. Folkekirkens fremst sosiologiske kjennetegn er tilhørighet mellom folket i soknet og kirken og denne kirkens tilhørighet i et lokalsamfunn. Da Stortinget gjorde vedtak om Folkekirke, var grunnlaget for dette en klar flertallsvilje i folket om å ta vare på og videreføre en slik tilhørighet. Kirken skapes og utvikles lokalt. Da kan den også best finansieres lokalt. Det er de samme menneskene som tar ansvar både for lokalsamfunn og for kirke. Kirken med sin virksomhet er en umåtelig viktig del av et lokalsamfunns livsuttrykk og kultur. En folkekirke må på alle måter dele kår med det lokalsamfunnet den er en del av, også økonomisk. Når den lokale kirke er kommunefinansiert, må det i hver kommune være et Fellesråd som er det organ som kommuniserer og samhandler med kommunen. Det er umulig ved kommunal finansiering at kommunen skal forholde seg til x antall menighetsråd. Fellesrådsfunksjonen må lovfestes for å ivareta muligheten for kommunal finansiering. Fellesrådets oppgaver vil være å fremme budsjettforslag for kommunen, som grunnlag for politisk vurdering og vedtak i kommunen, og forvalte kommunens bevilgning til den lokale kirke. Loven bør ikke bruke «tilskudd» som navn på kommunens forpliktelse. Nåværende juridisk sterkere forpliktende uttrykk «kommunen utreder» må videreføres.*

**Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål**

**25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.**

jf. [kap. 19](#)

forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☒ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

**26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.**

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☒ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

**27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.**

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☒ Enig  
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

**28. Det ansvaret bispedømmerådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24**

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

---

Velg et alternativ

- ☐ Enig  
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig  
☐ Ikke viktig  
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

## Kommentarer

Sluttkommentar: Lovforslaget er preget av den samme snevre religionsforståelse som Stålsettutvalget brukte. Religion er forstått som individenes søking etter mening og et trossamfunn som en sammenslutning av individer som mener det samme. Denne religionsforståelse kommer til kort overfor en folkekirke. Sosiologien beskriver folkekirken som bestemt av tilhørighet i kollektiv symbolhandling (ritualer). Med sin snevre religionsforståelse devaluerer lovforslaget folkekirken til et

vanlig trossamfunn. Grunnlovens §16 gir Dnk en særskilt oppgave som ingen av de andre trossamfunnene har: å være Norges Folkekirke. Denne oppgaven lar seg ikke presse inn i en forståelsesramme som reduserer folkekirken til et vanlig trossamfunn. Det er fire saksområder i denne høringen der dette aktualiserer seg spesielt: 1. Folkekirke krever om en egen kirkelov 2. Soknets selvstendighet og oppgaver 3. En bestemmelse om bispedømme og bispedømmets oppgaver 4. Kommunal finansiering av den lokale kirke og lovbestemt fellesråd Det er i kommentarene til de enkelte spørsmålene argumentert for nødvendigheten av å lage en egen kirkelov, og om kommunal finansiering av den lokale kirke. Her skal det sies noe mer om soknet og om bispedømmet. Soknet Kirken finnes egentlig bare lokalt der den kirkelige tjeneste utøves. Men forslaget mangler helt beskrivelse av hva som er soknets oppgaver. Fordi kirken er en frukt av den kirkelige tjeneste, må loven også si noe om hva som er soknets oppgave for at denne tjeneste kan skje. Forståelsen av soknet som kirkens grunnenhhet, og dermed soknets selvstendighet, er en følge av den teologiske forståelse av kirken som en frukt av den kirkelige tjeneste. Vilåret for at det skal finnes sokn er derfor først at det finnes en kirkelig tjeneste. Dette vilåret ivaretar lovforslaget med å si at et sokn skal være betjent av prest. Og lovforslaget ivaretar den lutherske kirkes frihetsprinsipp når det sier at denne prestatjenesten skal organiseres slik at «prestene kan utøve sin tjeneste i samsvar med ordinasjonens forutsetninger og forpliktelser». Men det er ut fra denne prestatjenestens formål like nødvendig å bestemme hva som er soknets oppgaver. Den kirkelige tjenestes formål i en luthersk kirke er «å gi evangeliet og sakramentene» (CA V) og soknets oppgave er i den kirkelige tradisjon ut av dette bestemt som å holde gudstjeneste, drive undervisning, diakoni og misjon. Loven må for å få en fullstendig beskrivelse av et sokn også formulere soknets oppgaver. Den teologiske forståelse av kirken som frukt av den kirkelige tjeneste gjør ikke bare soknet til grunnenhhet i kirken, men fokuserer også på soknet som det sted der kirken utvikler og endrer seg. Som frukt av den kirkelige tjeneste vil og skal kirken alltid være i endring, og denne endring skapes og utvikles nedenfra i kirken der den kirkelige tjeneste utøves i møte med menneskenes liv og livsvilkår. I arbeidet med ny kirkeorganisasjon må hovedfokus være grunnenhheten og så å bygge en organisasjon som kan støtte og stimulere grunnenhheten, soknet, i å legge til rette for tjenesten, utvikling og endring. Når soknet så sterkt framheves som grunnenhhet, blir det like viktig å beskrive hvem soknet skal forholde seg til videre i organisasjonen og ikke minst hvordan soknene kan holdes sammen i én kirke. Bispedømmet I den kontinuerlige utvikling og endring i kirken som følger av den kirkelige tjeneste i soknet, har soknet flere støttespillere, f.eks. academia. Men for di kirken utvikles nedenfra må kirken organiseres slik at den på best mulig måte legger til rette for å stimulere endring og utvikling. Skal soknet kunne være det sted der kirken kontinuerlig endres og utvikles må soknet ha faglig støtte utover seg selv. Slik faglig støtte er ikke i Fellesrådet og heller ikke i et sentralbyråkrati, men har alltid i kirkas historie vært ivaretatt av et bispedømme og/eller av biskopens tilsynsfunksjon. Dette er også den funksjonen som i hele kirkens historie har ivaretatt enheten mellom menighetene slik at kirken ikke faller fra hverandre i enkeltmenigheter. I nytt lovforslag må derfor bispedømmet bestemmes. Bispedømmet er folkekirkens regionale enhet. Bispedømmet er en avgjørende viktig del av den nye kirkeorganisasjonen og kan sees som soknets «forlengelse». I bispedømmet kan soknene finne sin kompetente kirkefaglige støtte som kan fremme kirkas utvikling nedenfra. Bispedømmets oppgave er da å støtte og fremme soknet i sin virksomhet og ha tilsyn med denne. Dette bør i loven beskrives som en selvstendig oppgave, ikke bare delegert. Bispedømmets kompetanse kan også omfatte arbeidsgiverkompetanse for å ivare ta alle ansatte i soknene. Behovet for en felles arbeidsgiverlinje kan samles i bispedømmet. Et samlet arbeidsgiveransvar kan ligge i bispedømme. Men arbeidsgiverfunksjoner kan delegeres til andre steder og nivåer i organisasjonen f.eks. på fellesrådsnivå. Det vil trolig kunne forenkle driften av den kirkelige organisasjon om også bispedømmet gjøres til selvstendig rettssubjekt. Etter mønster fra den svenske kirkeloven kan bestemmelser om organisering og oppgaver slik det er skissert her bestemmes slik i kirkeloven: Den norske kirke er et evangelisk luthersk trossamfunn som står fram som sokn og bispedømmer. Den norske kirke har også nasjonale organer. Soknet er den grunnleggende enhet i Den norske kirke og kan ikke løses fra denne. Soknet omfatter de personer som tilhører Den norske kirke bosatt i soknets område. Soknets grunnleggende oppgave er å holde gudstjenester, drive undervisning og utøve diakoni og misjon. Bispedømmet er den regionale enhet i Den norske kirke og omfatter soknene i bispedømmets område. Bispedømmets grunnleggende oppgave er å støtte soknet og fremme og ha tilsyn med soknet. Kirkemøtet er det høyeste besluttende organ i Den norsk kirke. Kirkemøte kan ikke gjøre vedtak i slike enkeltsaker som det er soknets eller bispedømmets oppgave å gjøre vedtak i.